

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας και άλλες διατάξεις - συνταξιοδοτικές διατάξεις»

Θέμα: «Επαναφορά 13ης σύνταξης (δώρο Χριστουγέννων) σε όλους τους συνταξιούχους, κατάργηση εισφοράς αλληλεγγύης και κατάργηση/ενσωμάτωση προσωπικής διαφοράς»

Α. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία και της Νέας Αριστεράς συνιστά ένα καθοριστικό βήμα για την αντιμετώπιση σε μεγάλο βαθμό των αδικιών που έχουν υποστεί οι συνταξιούχοι από τις σημαντικές περικοπές που τους επεβλήθησαν την περίοδο των μνημονίων.

Σκοπό έχει να συμβάλλει στην αποκατάσταση των εισοδημάτων των συνταξιούχων, που υπέστησαν βίαιη συρρίκνωση κατά την περίοδο της κρίσης. Κρίνεται αναγκαία, αφενός γιατί οι δημοσιονομικοί λόγοι που οδήγησαν στις συγκεκριμένες περικοπές, έχουν εκλείψει από το 2018, όταν η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ έβγαλε την χώρα από τα Μνημόνια. Αφετέρου γιατί τα τελευταία έξι χρόνια, λόγω των πολιτικών της παρούσας Κυβέρνησης, οι συνταξιούχοι έχουν υποστεί επιπλέον αφαίμαξη του εισοδήματός τους, κυρίως λόγω της αύξησης του κόστους διαβίωσης, που δημιουργεί κοινωνικές συνθήκες φτωχοποίησης, ιδιαίτερα για τους απόμαχους της εργασίας. Σύμφωνα μάλιστα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ το $\frac{1}{3}$ των συνταξιούχων σήμερα διαβεί κάτω από το όριο της φτώχειας.

Είναι εμφανές, επομένως ότι οι συνταξιούχοι σηκώνουν το κύριο βάρος της δημοσιονομικής προσαρμογής. Η άμεση κατάργηση αυτών των μέτρων εις βάρος τους, είναι απαραίτητη για την αποκατάσταση της οικονομικής δικαιοσύνης αλλά κυρίως την ανακούφιση τους και συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας και της ισότητας που πρέπει να δεσμεύουν τα όργανα της πολιτείας και ειδικότερα, τόσο τον κοινό νομοθέτη, όσο και την κανονιστικώς δρώσα διοίκηση. Εξάλλου, η διατήρηση δυσανάλογων αυτών περιορισμών δεν δικαιολογείται, καθώς έχουν πλέον εκλείψει οι εξαιρετικές δημοσιονομικές συνθήκες που επικρατούσαν κατά τη θέσπισή τους.

Η παρούσα τροπολογία προβλέπει τρεις κομβικές παρεμβάσεις, α) επαναφορά 13^{ης} σύνταξης, β) κατάργηση εισφοράς αλληλεγγύης και γ) κατάργηση/ενσωμάτωση προσωπικής διαφοράς, που αποτελούν εδώ και χρόνια, αίτημα των συνταξιούχων και στοχεύουν στην αισθητή αναβάθμιση του επιπέδου διαβίωσης τους.

Η προτεινόμενη ρύθμιση είναι σύμφωνη με τη συνταγματική αρχή της ισότητας στην κατανομή των δημοσίων βαρών και στην υποχρέωση του κράτους για τη διασφάλιση των κοινωνικών δικαιωμάτων και του κοινωνικού κράτους, τη συνταγματική δέσμευση για σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, αλλά και στην ισότιμη εκπλήρωση του χρέους στην κοινωνική και εθνική αλληλεγγύη.

Α) Επαναφορά 13^{ης} σύνταξης

Το πρώτο βήμα μείωσης των εισοδημάτων των συνταξιούχων, έγινε με το Ν 3845/2010, με τον οποίο καθορίστηκε το ύψος του επιδόματος εορτών Χριστουγέννων σε 400 ευρώ, το επίδομα εορτών Πάσχα σε 200 ευρώ και το επίδομα αδειας σε 200 ευρώ, ενώ αυτά χορηγούνται εφόσον ο δικαιούχος έχει υπερβεί το 60^ο έτος ηλικίας.

Με το Ν. 4093/2012, πραγματοποιήθηκε η ολική κατάργηση των επιδομάτων Χριστουγέννων, Πάσχα και Αδειάς για τους δημόσιους υπάλληλους αλλά και όλους τους συνταξιούχους.

Από 1.1.2019 επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, μετά την έξοδο της χώρας από τα Μνημόνια, πάνω από 600.000 συνταξιούχοι είδαν για πρώτη φορά αυξήσεις στις συντάξεις τους που συνεχίστηκαν σε βάθος πενταετίας.

Επίσης, το 2019, επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ με τον Ν. 4611/2019 (Άρθρο 120) επανήλθε η 13^η σύνταξη, στο μέτρο που το επέτρεπαν οι τότε δημοσιονομικές συνθήκες. Συγκεκριμένα, η ρύθμιση προέβλεπε: «1.Στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία χορηγείται, από το έτος 2019 και για κάθε επόμενο έτος, δέκατη τρίτη (13^η) σύνταξη. (...) 2.Το ποσό της 13^{ης} σύνταξης καθορίζεται ανάλογα με το ποσό της ακαθάριστης μηνιαίας κύριας σύνταξης ή της προσυνταξιοδοτικής παροχής ή του ακαθάριστου ποσού που χορηγείται από τον ΟΠΕΚΑ μηνός Μαΐου του έτους χορήγησής της, ως εξής: α) Για ποσό έως και 500,00 ευρώ, σε ποσοστό 100%. β) Για ποσό από 500,01 έως και 600,00 ευρώ, σε ποσοστό 70%. γ) Για ποσό από 600,01 έως και 1.000,00 ευρώ, σε ποσοστό 50%. δ) Για ποσό από 1.000,01 ευρώ και άνω, σε ποσοστό 30%. Αν το ίδιο πρόσωπο δικαιούται περισσότερες από μία κύριες συντάξεις ή προσυνταξιοδοτική παροχή ή/και επίδομα σύνταξης με αιτία την αναπηρία, το ποσό της 13^{ης} σύνταξης καθορίζεται με βάση το άθροισμά τους. 3. Η 13^η σύνταξη δεν κατάσχεται και καταβάλλεται εντός του μηνός Μαΐου κάθε έτους.». Ήταν η πρώτη φορά μετά το 2010 που οι συνταξιούχοι είδαν ξανά μια μόνιμη αύξηση των συντάξεών τους.

Το 2020, η Κυβέρνηση της ΝΔ, παρότι είχε υπερψηφίσει την 13^η σύνταξη και είχε δεσμευτεί ότι δεν θα την καταργούσε, και ενώ η χώρα ήταν πλέον εκτός μνημονίων με καλύτερα σαφώς δημοσιονομικά δεδομένα, με το ν.(4670/2020- Άρθρο 47) κατήργησε την 13^η Σύνταξη του ΣΥΡΙΖΑ, υποσχόμενη ότι θα φέρει νέα θετικά μέτρα για τους συνταξιούχους που τελικά ποτέ δεν έφερε.

Όλες οι προεκλογικές δεσμεύσεις της ΝΔ αποδείχθηκαν ένα μεγάλο ψέμα. Σήμερα οι συνταξιούχοι περιμένουν ακόμη την πολιτική απόφαση της Κυβέρνησης για την καταβολή των αναδρομικών, για τα οποία έχουν δικαιωθεί στα Δικαστήρια, δεν έχουν δει καμία ουσιαστική αύξηση στις συντάξεις τους, ενώ όσα λιγοστά έχουν λάβει, έχουν αμέσως απορροφηθεί από το συνεχώς αυξανόμενο κόστος διαβίωσης και τη συνεχή μείωση της αγοραστικής τους δύναμης, με αποτέλεσμα να βρίσκονται σε χειρότερη θέση, όπως έρευνες αποδεικνύουν, ακόμη και από την εποχή των Μνημονίων.

Τα δώρα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των συνολικών αποδοχών των εργαζομένων και των συνταξιούχων και δεν συνιστούν δωρεά ή φιλοδώρημα, αλλά δικαίωμα που απορρέει από την εργασία και τις εισφορές τους.

Με την παρούσα τροπολογία επαναφέρεται η 13^η σύνταξη για όλους τους συνταξιούχους, συμπεριλαμβανομένων και των υπερηλίκων, στοχεύοντας στην οικονομική στήριξη των συνταξιούχων, που αποτελούν το πιο ευάλωτο κομμάτι της κοινωνίας.

Β) Κατάργηση Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ)

Η ΕΑΣ έγινε νόμος του Κράτους με την παράγραφο 1 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 και προβλέπει την μηνιαία παρακράτηση, κατά την καταβολή της κύριας σύνταξης, από τους συνταξιούχους του Δημοσίου, του ΝΑΤ και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Επιπλέον, με

τις διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011, θεσπίστηκε από 1.9.2011 η Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, η οποία επίσης παρακρατείται μηνιαίως.

Η ΕΑΣ θεσπίστηκε στο πλαίσιο της μείωσης της συνταξιοδοτικής δαπάνης και αποτέλεσε μια μακροχρόνια παρακράτηση εισφορών από τις συντάξεις, επιβαρύνοντας σημαντικά τους συνταξιούχους, ιδίως σε μια περίοδο που έχει μειωθεί δραματικά η αγοραστική τους δύναμη.

Γ) Κατάργηση/ενσωμάτωση Προσωπικής Διαφοράς -χορήγηση αυξήσεων σε όλους τους συνταξιούχους

Με τον Νόμο 4387/2016 θεσπίστηκε νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ και προέβλεπε την εφαρμογή της λεγόμενης «προσωπικής διαφοράς», για να προστατευθούν οι καταβαλλόμενες συντάξεις που το ποσό τους ήταν μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από το νέο σύστημα. Παράλληλα προέβλεπε πως θα είναι συμψηφιζόμενο, κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων.

Πλέον οι λόγοι για την ύπαρξη της προσωπικής διαφοράς, η οποία όταν θεσπίστηκε προστάτευσε τις καταβαλλόμενες συντάξεις, έχουν εκλείψει και προτείνεται η κατάργηση/ενσωμάτωση της και η χορήγηση αυξήσεων σε όλους τους συνταξιούχους. Με την προτεινόμενη ρύθμιση 772.000 συνταξιούχοι με Προσωπική Διαφορά θα λάβουν την φετινή αύξηση του 2,4%.

Η πρόταση για κατάργηση/ενσωμάτωση της προσωπικής διαφοράς και χορήγηση αυξήσεων σε όλους τους συνταξιούχους αποτελεί, ένα βήμα αποκατάστασης ενός μνημονιακού μέτρου του νόμου 4387/2016, που ελήφθη υπό την πίεση των στενών δημοσιονομικών συνθηκών και προκειμένου να αποτραπεί η περαιτέρω μείωση των συντάξεων, όπως τότε απαιτούσαν οι δανειστές.

Η κυβέρνηση της ΝΔ επέλεξε μια αποσπασματική ρύθμιση με την χορήγηση επιδόματος προσωπικής διαφοράς, με έκτακτο χαρακτήρα, ενώ σήμερα είναι αναγκαία η μόνιμη ρύθμιση χορήγησης αυξήσεων σε όλους τους συνταξιούχους.

B. ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ- ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Άρθρο.....Επαναφορά της 13ης Σύνταξης

«1. Στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία χορηγείται, από το έτος 2025 και για κάθε επόμενο έτος, δέκατη τρίτη (13η) σύνταξη. Δικαιούχοι της 13ης σύνταξης είναι και οι ανασφάλιστοι υπερήλικες των άρθρων 1 έως 3 του ν. 1296/1982 (Α' 128), της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου ΙΑ.6 της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) και του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

2. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών δύναται να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Από την ψήφιση του παρόντος καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης.»

Άρθρο.....Κατάργηση Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων

- «1. Το άρθρο 38 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει καταργείται.
2. Οι παρ. 10, 11, 12, 13 του Άρθρου 44 του Ν. 3986/2011, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν καταργούνται.
3. Από την ψήφιση του παρόντος καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης.»

Άρθρο.....Κατάργηση/Ενσωμάτωση Προσωπικής Διαφοράς

«Η παράγραφος 2β του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 25 του Ν. 4670/2020, διαμορφώνεται ως εξής:

2β. Από την 1-4-2025 η προσωπική διαφορά του άρθρου 14 του ν. 4387/16 ενσωματώνεται στην ανταποδοτική σύνταξη και χορηγούνται σε όλους τους συνταξιούχους οι αυξήσεις της παρ. 3α του άρθρου 14 του ν. 4387/16 όπως ισχύει. Από την ψήφιση του παρόντος καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης.».

Αθήνα, 23 Ιουλίου 2025

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Καλαματιανός Διονύσιος

Παππάς Νίκος

Γιαννούλης Χρήστος

Γαβρήλος Γιώργος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Πολάκης Παύλος

Πέρκα Πέτη

Αχτσιόγλου Έφη

Ηλιόπουλος Νάσος

Φερχάτ Οζγκιούρ

Φωτίου Θεανώ